

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **R. C.**, zastoupeného Mgr. Romanem Ambrožem, advokátem se sídlem Vinohrady 45, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 6. 2004, č. j. 52 Az 330/2003 - 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2003, č. j. OAM-1879/AŘ-2002, o neudělení azylu. Krajský soud žalobu zamítl s tím, že v průběhu správního řízení nebylo prokázáno, že by stěžovatel byl pronásledován či měl důvodný strach z pronásledování z důvodů taxativně stanovených zákonem o azylu. Konstatoval, že stěžovatel mohl subjektivně pociťovat pronásledování ze strany mafie, ustanovení § 12 zákona o azylu však předpokládá u pojmu „pronásledování“ aktivitu či pasivitu státní moci, což zjištěno ani prokázáno nebylo. Stěžovatel nevyužil prioritně vnitrostátní pomoci, nepožádal o azyl v první bezpečné zemi, tj. na Slovensku, žádost o udělení azylu podal až po delším nelegálním pobytu v ČR. Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, procesní pochybení vytýkaná obecně v žalobě neshledal, vzhledem k nedostatku konkrétních údajů v žalobě mohl pouze konstatovat, že žalovaný se návrhem na udělení azylu zabýval svědomitě a odpovědně, vyřídil ho včas a bez zbytečných průtahů, dostatečně a přesvědčivě zhodnotil skutkový stav

věci, když si opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí. Krajský soud pro úplnost uvedl, že ve správním spisu nejsou založeny zprávy týkající se situace v zemi původu žalobce, tuto skutečnost však nelze považovat za vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, neboť stěžovatel jako důvody pro udělení azylu uváděl pouze potíže se soukromými osobami a legalizaci pobytu.

Stěžovatel označil za důvody kasační stížnosti skutečnosti uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb. (dále jen „s. ř. s.“). K porušení zákona došlo dle jeho názoru tím, že do správního spisu nebyly založeny zprávy o zemi původu, ze kterých měl správní orgán vycházet při rozhodování, z čehož stěžovatel dovodil, že v řízení před správním orgánem nebyl dostatečně spolehlivě zjištěn skutečný stav věci a krajský soud tuto vadu opomenul. Konkrétně namítl, že nebyl posouzen stav koexistence Moldávie a separatistické Podněsterské republiky, správní orgán nesprávně vycházel pouze z údajů sdělených stěžovatelem při pohovoru. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje zrušit napadený rozsudek krajského soudu a zároveň žádá, aby jeho kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalovaný označil kasační stížnost za neoprávněnou. Uvedl, že jeho rozhodnutí o azylu i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy a proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku – takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích, v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ze správního spisu a spisu krajského soudu vyplývá, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 4. 5. 2001, na základě žádosti stěžovatele. Stěžovatel od počátku řízení uváděl, že on ani nikdo z jeho rodiny nebyl politicky aktivní, z Moldavska odešel kvůli výhrůžkám příslušníků mafie, kteří po něm chtěli peníze, byl i fyzicky napaden, měl strach o rodinu. Chtěl by zůstat v České republice (dále jen „ČR“) a legalizovat zde svůj pobyt, aby za ním mohla přijet jeho matka a sestra. Nemá přehled o tom, co se v současné době děje v Moldavsku, obává se, že současná politická reprezentace prosazuje opětovné připojení k Rusku. Stěžovatel byl v závěru pohovoru vedeném dne 29. 6. 2001 seznámen s výčtem informací, které žalovaný shromáždil k posouzení situace v jeho vlasti, s obsahem zpráv

se nechtěl seznámit, nevyjádřil se k nim ani ke způsobu jejich získání, nenavrhl jejich doplnění.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 10. 2001 stěžovateli azyl neudělil s odkazem na ustanovení § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1999 Sb. (dále jen „zákon o azylu“). Uvedl, že stěžovatel nesplnil podmínky stanovené § 12 zákona o azylu, tj. nebyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebylo prokázáno, že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve své vlasti. Stěžovatel se obával vyhrožování ze strany soukromých osob, z jeho tvrzení ani ze zpráv o zemi původu nevyplývá, že by tyto osoby byly podporovány, tolerovány či chráněny státem. Dále správní orgán odůvodnil, že stěžovateli nebylo možno udělit azyl dle § 13 ani § 14 zákona o azylu, nepatří rovněž mezi osoby, které by byly ohroženy v případě vycestování do své vlasti překážkou vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel s uvedeným rozhodnutím nesouhlasil a podal proti němu rozklad, ve kterém neuvedl žádné konkrétní důvody svého nesouhlasu, pouze požádal o opětovné posouzení své záležitosti. O rozkladu rozhodl ministr vnitra, který napadené rozhodnutí potvrdil a rozklad zamítl, v odůvodnění se zcela ztotožnil se závěry prvostupňového rozhodnutí.

Proti tomuto rozhodnutí se stěžovatel bránil žalobou, ve které citoval doslovné znění některých ustanovení zákona č. 71/1967 Sb. (dále jen „správního řádu“) a zákona o azylu, která měl správní orgán při řízení dle jeho názoru porušit, aniž uvedl, v čem konkrétně toto porušení spatřuje, skutkově odkázal na obsah správního spisu.

Prvotní kasační námitkou je námitka týkající se vad řízení před správním orgánem, neboť jen na základě správně a úplně zjištěného stavu věci lze vážit důvody azylu. Stěžovatel vytýká krajskému soudu, že nezrušil správní rozhodnutí, ačkoli žalovaný řádně nezjistil skutkový stav věci, a jeho rozhodnutí není podloženo obsahem spisu, v němž chybí zprávy, o které opírá rozhodnutí.

K posouzení důvodnosti uvedené námitky bylo ze strany Nejvyššího správního soudu nutno uvážit, zda z nezaložení písemných vyhotovení zpráv lze dovodit, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech a pro tuto žalobou důvodně vytýkanou vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušit [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], případně zda v řízení před krajským soudem došlo k jiné vadě řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

Pokud jde o řízení před správním orgánem, je povinností správního orgánu respektovat základní pravidla řízení, vyplývající z § 3 správního řádu vyjadřující v obecné formě hlavní zásady správního řízení, rozvedené a konkretizované v dalších zákonných ustanoveních. V řízení o azylu je rozhodující pro posouzení naplnění zákonných podmínek, ale i pro rozsah dokazování, uvedení důvodů žadatelem v žádosti, při pohovoru, nebo v jiných podáních učiněných do vydání rozhodnutí. Je to žadatel, který se domáhá udělení azylu, který tvrdí určité skutečnosti, na jejichž základě by mu mělo být vyhověno. Rozsah zjišťování skutkového stavu je tedy v řízení před žalovaným určen skutečnostmi, které žadatel o azyl uvádí jako důvody pro udělení azylu, v řízení o žalobě je vymezen žalobními body. Krajský soud rozhodující o žalobě mohl v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. napadené

rozhodnutí přezkoumat pouze v rámci uplatněných žalobních bodů, z čehož vyplývá, že předmětná vada musela být důvodně vytýkána v řízení před krajským soudem, a to formulací žalobního bodu. Žalobní bod pak musí podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. obsahovat skutkové a právní důvody, pro které žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. Stěžovatel v žalobě obecně namítl, že žalovaný nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, neopatřil si za účelem přesného a úplného zjištění skutkového stavu potřebné podklady pro rozhodnutí, pro tato tvrzení však neuvedl žádné skutkové důvody, na základě kterých by mohl soud případné vady řízení dovodit, tj. v čem spatřuje nedostatečnost zjištění skutkového stavu, které další důkazy měly být provedeny, které byly nesprávně vyhodnoceny či opomenuty, jaká zjištění měl žalovaný provést a k prokázání jakých skutečností měla směřovat. Z uplatněných žalobních bodů nebylo možno zjistit, že stěžovatel napadá nedostatečné vyhodnocení zpráv o zemi původu a neposouzení vlivu problémů spojených s existencí separatistické Podněsterské republiky na jeho osobní situaci, neuvedl, k posouzení jakých skutečností jím uváděných neměl žalovaný dostatek relevantních informací. Stěžovatel pouze odkázal na spisový materiál, který obsahuje materiály shromážděné žalovaným do okamžiku vydání napadeného rozhodnutí, logicky zde nemohou být skutkové důvody, které by popisovaly vady řízení či nezákonnost rozhodnutí správního orgánu. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 5. 5. 2004, č. j. 1 Azs 37/2004 - 43: *„Takto nedostatečné vymezení žalobních bodů sice nebrání meritornímu projednání žaloby, ale soudní přezkum se za takové situace může omezit jen na obecný přezkum splnění základních povinností daných žalovanému správním řádem, žalobce se tak zbavuje možnosti v případném řízení o kasační stížnosti proti meritornímu rozhodnutí o žalobě uplatňovat konkrétní skutečnosti, pro které obecné závěry soudu považuje za nezákonné.* Pro úplnost je třeba uvést, že z obsahu správního spisu i z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný zprávy o zemi původu měl k dispozici, stěžovatel byl dokonce vyzván, aby se s informacemi seznámil a vyjádřil se k nim. V takovém případě pouhé nezaložení písemných vyhotovení zpráv do spisu nemohlo bez dalšího způsobit nezákonnost rozhodnutí žalovaného ani rozsudku krajského soudu, který se nad rámec žaloby s touto skutečností vypořádal. V postupu soudu nebyla shledána ani jiná vada, která by měla za následek nedostatek rozhodnutí o věci samé.

Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že důvody kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b), d) s. ř. s. dány nejsou.

Stěžovatel vznesl i námitku podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nesprávné posouzení právní otázky soudem v přecházejícím řízení. To by mohlo spočívat v nesprávném hodnocení naplnění azylových podmínek stěžovatelem; k tomu ovšem kasační stížnost pouze konkretizuje, že nebyl posouzen „stav velmi křehké koexistence svrchovaného státu Moldávie se separatistickou Podněsterskou republikou, která vznikla v devadesátých letech na základě ozbrojeného občanského konfliktu podporovaného v zemi dislokovanými ruskými vojsky“ Stěžovatel nejen, že nedovozuje z tohoto tvrzení podmínky pro udělení azylu, ale zejména toto tvrzení neuplatnil v řízení před krajským soudem. Jde tak o nové důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, ač tak učinit mohl, a takové důvody kasační stížnosti jsou podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustné. Nejvyšší správní soud se proto jimi zabývat nemohl; nelze soudu vytýkat že se nevypořádal s důvody jemu nepředestřenými.

Nejvyšší správní soud rovněž sám neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého stěžovatel neměl právo z důvodu neúspěchu v řízení na náhradu nákladů řízení, Ministerstvu vnitra náklady řízení nevznikly. Soud proto rozhodl, že žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. dubna 2005

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu